

ZBIERKA **ZÁKONOV**
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1964

Vyhlásené: 10.03.1964 Časová verzia predpisu účinná od: 29.03.1990 do: 22.04.1990

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

52

VYHLÁŠKA

Ministerstva dopravy

z 5. marca 1964,

ktorou sa vykonáva zákon o dráhach

Ministerstvo dopravy ustanovuje po dohode so zúčastnenými ústrednými orgánmi podľa § 28 zákona č. 51/1964 Zb. o dráhach:

§ 1

(k § 2 zákona)

(1) Celoštátne dráhy sú železnice, ktoré tvoria súvislú železničnú sieť Česko-slovenskej federatívnej republiky. Dráhové podniky, ktoré majú v prevádzke celoštátne dráhy, sa súhrnne nazývajú Česko-slovenské štátne dráhy.

(2) Vlečky sú železnice, ktoré slúžia predovšetkým potrebe určitého podniku (závodu) a sú zaústené do súvislej železničnej siete buď priamo alebo prostredníctvom inej vlečky.

(3) Mestské dráhy sú dráhy, ktoré tvoria súčasť mestskej hromadnej dopravy; sú to tramvajové dráhy, trolejbusové dráhy, lanové dráhy a mestské rýchlodráhy (napr. metro).

(4) Dráhy osobitného určenia sú dráhy, ktoré slúžia miestnym potrebám a záujmom a nie sú zaústené do súvislej železničnej siete; sú to najmä lesné, banské, pionierske a lanové dráhy.

(5) Pre styk dráh, ktoré slúžia len prevádzkovej potrebe vnútri podniku (závodu) a nie sú zaústené do iných dráh, ďalej pre styk dráh prenosných s pozemnými komunikáciami, použijú sa predpisy o križovaní dráh s pozemnými komunikáciami.

§ 2

(k § 5 zákona)

(1) Tarify, ich zmeny a zrušenia nadobúdajú účinnosť najskôr dňom uverejnenia alebo registrácie v Prepravnom a tarifnom vestníku. Zmeny, ktoré znamenajú zvýšenie cestovného, prepravného alebo iné sťaženie pre cestujúcich a prepravcov, nadobúdajú účinnosť najskôr pätnásť deň po uverejnení; Ministerstvo dopravy môže v naliehavých prípadoch túto lehotu skrátiť až na tri dni.

(2) O uverejňovaní a registrácii taríf pre medzinárodnú prepravu platia ustanovenia medzinárodných zmlúv a dohôd; ak niet takých ustanovení, platí ustanovenie odseku 1.

§ 3
(k § 6 zákona)

(1) Dráhový podnik je povinný vydať predpisy pre výkon služby.

(2) Pre dráhy osobitného určenia môžu byť vydané namiesto pravidiel technickej prevádzky prevádzkové poriadky; v takých prípadoch sa nevydávajú predpisy pre výkon služby.

§ 3a
(k § 6 zákona)

Povinnosť dráhového podniku k nájdeným a odovzdaným veciam

(1) Dráhový podnik je povinný prevziať vec nájdenú v obvode dráhy a uschovať ju počas jedného roka, s výnimkami uvedenými v ďalších ustanoveniach; zodpovedá za vec nájdenú jeho pracovníkom alebo inou osobou, ak bola odovzdaná jeho pracovníkovi.

(2) Ak niekto preukáže, že nájdenú vec stratil alebo zabudol, vydá mu ju dráhový podnik po zaplatení nevyhnutných nákladov.

(3) Ak sa neprihlási vlastník veci do roka od jej nájdenia, prípadne vec štátu. Dráhový podnik má právo na náhradu nevyhnutných nákladov.

(4) Vec, ktorá by sa uschovávaním znehodnotila, alebo ktorej pravdepodobný výťažok pri predaji by neuhradil náklady na uschovanie počas jedného roka, je dráhový podnik oprávnený predaj,¹) ak sa o vec oprávnený do troch mesiacov neprihlási; vec podliehajúcu skaze alebo bezcennú je oprávnený aj zničiť²) i pred uplynutím tejto lehoty.

§ 4
(k § 7 zákona)

(1) Občania smú v obvode dráhy vstupovať len na miesta na to určené.

(2) Staničné reštaurácie a ostatné prevádzky určené pre cestujúcich musia zariadiť svoju prevádzku podľa potrieb cestujúcich a prispôbiť ju prevádzke dráhy.

§ 4a
(k § 9a, 9b a 9c zákona)

Zbor ozbrojenej ochrany železníc

(1) Zbor ozbrojenej ochrany železníc (ďalej len „zbor“) je jednotným organizovaným zborom s nedeliteľnou veliteľskou právomocou, ktorý svoje poslanie vykonáva v obvode celoštátnych dráh (§ 24).

(2) V rámci zboru je utvorená zložka ozbrojenej ochrany a zložka pátracej služby. Zbor sa člení na útvary ozbrojenej ochrany a skupiny pátracej služby. Činnosť útvarov a skupín zboru zabezpečujú oblastné veliteľstvá zboru,³) ktoré

- a) riadia a koordinujú účinnosť útvarov a skupín zboru,
- b) organizujú ich súčinnosť s útvarmi zboru národnej bezpečnosti a iných štátnych orgánov,
- c) zodpovedajú za materiálo-technické zabezpečenie činnosti útvarov a skupín zboru.

(3) Ústredné veliteľstvo zboru⁴⁾

- a) zodpovedá za jednotnosť výcviku a výkonu služby v útvaroch a skupinách zboru.
- b) organizuje súčinnosť zboru so Zborom národnej bezpečnosti a inými štátnymi orgánmi,
- c) riadi a koordinuje činnosť zložiek zboru.

(4) Príslušníkom zboru sa môže stať československý občan starší ako 21 rokov oddaný socialistickému spoločenskému zriadeniu, bezúhonný, telesne i duševne spôsobilý, ktorý zložil sľub predpísaný ministrom dopravy ČSSR.

(5) Príslušníci zboru, ktorí vykonávajú svoju právomoc v rovnošate, preukazujú príslušnosť k zboru rovnošatou, ústnym vyhlásením a na žiadosť občana služobným preukazom.

(6) Príslušníci zboru pri výkone svojej právomoci v rovnošate nie sú povinní preukazovať príslušnosť zboru alebo oprávnenie plniť jeho úlohy v týchto prípadoch:

- a) ak zakročujú pod jednotným velením pri mimoriadnych udalostiach a iných hromadných akciách ohrozujúcich verejný poriadok,
- b) pri strážení objektu a inej podobnej službe,
- c) osobám, ktorých sa služobný úkon dotýka, najmä
 1. pristihnutým pri páchaní úmyselného trestného konania,
 2. ktoré ušli z výkonu trestu alebo väzby,
 3. na ktoré je vyhlásené celoštátne pátranie,
 4. ozbrojeným, a ktoré sa dopúšťajú výtržnosti alebo iného neprístojného správania,
 5. podnapitým.

(7) Príslušníci zboru, ktorí vykonávajú svoju právomoc v občianskom odeve, preukazujú príslušnosť k zboru pred začatím služobného úkonu ústnym vyhlásením a služobným preukazom alebo služobným odznakom.

(8) Pri plnení služobných úkonov sú príslušníci zboru verejnými činiteľmi.

(9) Bližšiu úpravu nadriadenosti a podriadenosti príslušníkov zboru, úlohy a rozsah právomoci náčelníkov dráh a veliteľov, ako aj úpravu jednotného výcviku a výkonu služby v zbore ustanovuje Poriadok výkonu služby v Zbore ozbrojenej ochrany železníc, vydaný ministrom dopravy Československej socialistickej republiky.

§ 5 **(k § 10 zákona)**

(1) Dráhový podnik (vlečkár) je povinný zriadiť vlečku v takom rozsahu a udržiavať ju v takom stave, ktorý zabezpečí plynulý a rýchly obeh železničných vozňov; je povinný prispôbovať stav vlečky rozsahu nárokov na prepravu, technickému stavu celoštátnej dráhy (nápravový tlak, zabezpečovacie zariadenie, smerové pomery, druh trakcie, priechodový prierez a i.) i jeho zmene.

(2) Vlečka prístavu zabezpečuje plynulý prechod zásielok zo železničnej dopravy na vodnú dopravu a naopak; prevádzatelia oboch druhov dopravy vytvoria v prístavoch podmienky pre zladenie ich činnosti tak, aby bol zabezpečený plynulý prechod zásielok z jedného druhu dopravy na druhý a aby boli účelne využité dopravné prostriedky a zariadenia oboch druhov dopravy.

§ 6
(k § 12 zákona)

(1) Užívatelia objektov a zariadení v okolí dráhy, ktorí zriaďujú svetelné zdroje a farebné plochy, alebo ich používajú, musia urobiť opatrenia, aby nemohlo dôjsť k zámene svetla alebo farebného odtieňa s dráhovými návestnými znakmi alebo k inému ohrozeniu prevádzky dráhy.

(2) Nové násypy, múry, ploty a pod. nesmú byť zriaďované tak, aby sa na telese dráhy tvorili záveje alebo sťažoval rozhľad. V oplotení pozemkov priliehajúcich k celoštátnej dráhe nesmú byť zriaďované východy vedúce priamo do obvodu dráhy. Konštrukcie stavieb v okolí dráhy musia brať zreteľ na otrasy, vznikajúce prevádzkou dráhy.

(3) Vlastník stromov a krov je povinný bez nároku na náhradu orúbať, príp. odstrániť stromy a kry, ktoré rušia prevádzku dráhy alebo obmedzujú potrebný rozhľad. Ak je nebezpečenstvo z omeškania, obrúbe alebo odstráni ich na náklad vlastníka dráhový podnik; drevo zostáva vlastníčkovi.

(4) Pri prevádzke podnikov v okolí dráhy treba dbať na bezpečnosť a nerušenosť prevádzky dráhy; pri skladištiach výbušnín, horľavých alebo inak nebezpečných látok, musia sa zachovať vzdialenosti od prevádzkových budov a telesa dráhy ako od obytných budov. Na odstrelly všetkých druhov v obvode dráhy i v jej okolí treba súhlas dráhového správneho orgánu, ktorý určí podmienky pre odstrelly z hľadiska bezpečnosti prevádzky.

(5) Organizácie, ktoré zriaďujú alebo majú v prevádzke v ochrannom pásme dráhy alebo v jeho blízkosti energetické zariadenie, sú povinné svoje zariadenia upraviť a mať v prevádzke tak, aby nedochádzalo k neprípustnému rušeniu alebo k ohrozeniu prevádzky dráhy a poškodzovaniu dráhových objektov a zariadení.

(6) Činnosti, ktoré by znemožňovali alebo sťažovali prístup k dráhovým zariadeniam a vedeniam, sa môžu vykonávať len so súhlasom dráhového podniku.

Ochrana proti požiaru pri dráhach s parnou prevádzkou

§ 7
(k § 12 zákona)

(1) V okolí dráhy s parnou prevádzkou je každý povinný zachovávať opatrnosť primeranú povahe prevádzky dráhy, robiť potrebné protipožiarne opatrenia a správať sa tak, aby nedal príčinu na vznik požiaru. Stavby v ochrannom pásme musia byť vybudované tak, aby boli bezpečné proti požiaru, všetky otvory v stavbe obrátené smerom ku dráhe musia byť zasklené alebo zariadené tak, aby vniknutie iskier dovnútra stavby nebolo možné. Dráhový podnik je povinný urobiť opatrenia na obmedzenie iskrenia lokomotív na najmenšiu možnú mieru.

(2) Pred začatím prevádzky na dráhe je dráhový podnik povinný zabezpečiť nehnuteľnosti a ich príslušenstvo proti nebezpečenstvu požiaru v priestore obmedzenom myslenou strechou so sklonom 1:3, ktorej hrebeň prebieha v ose krajnej koľaje vo výške 10 m nad niveletou podvalu a zvislými plochami vedenými 30 m od osi koľaji. Vlastník (užívateľ) nehnuteľnosti je povinný urobiť úpravy udržiavať na vlastný náklad.

(3) V ochrannom pásme nesmú sa vykonávať otvorené výmlaty. Veci ľahko zápalné môžu sa ukladať alebo ponechať len v miestnostiach zabezpečených proti požiaru; tieto miestnosti musia byť spoľahlivo uzavreté. Ľahko zápalné poľnohospodárske plodiny treba ihneď po skosení odpratať z ochranného pásma. Užívatelia poľnohospodárskych pozemkov musia prednostne začať zber úrody na ohrozených miestach v ochrannom pásme dráhy.⁵⁾ Okrem toho je potrebné zriaďovať, ak ide

o plodinu bez podsevu, ochranný pruh v šírke aspoň 10 m vo vzdialenosti 50 m od osi krajnej koľaje.⁵⁾ Ochranný pruh musí byť skyprený a zbavený ľahko zápalných látok.

(4) V lesoch pozdĺž dráhy sa zriaďujú pruhy skyprenej zeme zbavené trávnatého porastu (úhorčeky), izolačné pruhy, ochranné lesné pásy, prípadne sa prikróčí k odlesneniu a podľa potreby sa zavádzajú požiarna hliadky. Úhorčeky, izolačné pruhy, ochranné lesné pásy zriaďuje, prípadne odlesnenie pred začatím prevádzky na dráhe vykonáva dráhový podnik. Po začatí prevádzky na dráhe úhorčeky, izolačné pruhy, ochranné lesné pásy udržiava, prípadne zriaďuje a odlesnenie vykonáva užívateľ lesa (napr. pri zmene zloženia porastov, zalesnení nových nelesných pôd).

§ 8 **(k § 12 zákona)**

(1) Úhorčeky (na vlhkých miestach vyhlbené priekopy) sa zriaďujú v šírke 1 - 1 1/2 m. Ak je trať v násype alebo v úrovni okolitého terénu, založia sa úhorčeky vo vzdialenosti 15 - 25 m od osi krajnej koľaje. Ak je trať v záreze hlbšom ako 3 m, zriadia sa úhorčeky vo vzdialenosti 2 - 5 m od hornej hrany zárezu. Úhorčeky sa nezriaďujú tam, kde ich funkciu preberajú vodné toky, pozemné komunikácie, prípadne iný, bez vegetácie a primeraný široký pruh.

(2) V oblastiach vystavených zvýšenému nebezpečenstvu požiaru sa zriadi izolačný pruh tým, že sa vytvorí ďalší úhorček rovnobežne s prvým vo vzdialenosti 12 - 15 m; úhorčeky sa vzájomne spoja priečnymi úhorčkami podľa veku porastu vo vzdialenosti 20 - 40 m.

(3) V miestach častého výskytu požiaru zriadi sa z ťažko zápalných drevín ochranný lesný pás. V ochrannom lesnom pásme pozdĺž dráhy nie sú prípustné holé seče. Lesné porasty v tomto pásme musia byť obhospodarované výberovým alebo podrastovým spôsobom tak, aby boli trvale udržiavané v zápoji nepripúšťajúcom zatrávnenie lesnej pôdy. Pred ochranným lesným pásom sa zriadi úhorček. Šírka ochranného lesného pásu sa určí podľa miestnych pomerov 20 - 30 m.

(4) K odlesneniu možno prikróčiť len vtedy, ak doterajšie protipožiarna opatrenia zlyhali.

§ 9 **(k § 12 zákona)**

(1) V ochrannom pásme dráhy nesmie užívateľ lesa ponechávať hromady raždia a odpadkov po ťažbe dreva ani iné ľahko zápalné predmety. Na miestach zvlášť ohrozených, najmä v borových porastoch, môže okresný národný výbor na žiadosť dráhového podniku uložiť užívateľovi lesa ďalšie vhodné opatrenia.

(2) Na holinách, ako aj na svahoch telesa dráhy nesmie sa ponechať vysoká tráva; pokosená tráva musí sa ihneď odstrániť.

(3) V období zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru, najmä za suchého počasia, zriaďuje dráhový podnik a užívateľ lesa alebo poľnohospodárskeho pozemku v úsekoch ohrozených požiarom požiarna hliadky.

§ 10 **(k § 13 zákona)**

Ochranné pásma

(1) Ochranné pásma dráhy tvorí priestor po oboch stranách dráhy, ktorého vnútornú hranicu tvorí zvislá plocha prechádzajúca hranicami obvodu dráhy (§ 24); vonkajšia hranica ochranného pásma je vymedzená zvislou plochou vedenou

- a) pri celoštátnych dráhach 60 m od osi krajnej koľaje, najmenej však vo vzdialenosti 30 m od hraníc obvodu dráhy,
- b) pri vlečkách a dráhach osobitného určenia 30 m od osi krajnej koľaje,
- c) pri mestských rýchlodráhach 30 m od hraníc obvodu dráhy, pri tuneloch mestských rýchlodráh 35 m od osi krajnej koľaje, pri ostatných podpovrchových objektoch mestských rýchlodráh 35 m od vonkajšieho obrysu objektu.

Pri visutých lanových dráhach je to pásmo určené zvislými plochami vedenými 10 m od nosného lana.

(2) Ustanovenie odseku 1 sa nevzťahuje na dráhy osobitného určenia zaústené do dráhestskej dopravy a na vlečky v uzavretom priestore závodu alebo v obvode prístavu.

(3) Výnimky pre stavby v ochrannom pásme dráhy možno povoliť pre stavby pozemných komunikácií, vodných diel, zariadení a vedení, meračských znakov a signálov a len v odôvodnených prípadoch pre ostatné stavby, najmä pozemné. Dráhový správny orgán pritom určí podmienky, za ktorých sa povoľuje výnimka.

§ 11 **(k § 14 zákona)**

Oprávnenie k cudzím nehnuteľnostiam

(1) K nehnuteľnostiam v okolí dráhy patria dráhovému podniku tieto oprávnenia:

- a) zriaďovať a mať v prevádzke na cudzích nehnuteľnostiach za podmienok ustanovených príslušnými predpismi vodovodné a iné potrubia, elektrické, oznamovacie a zabezpečovacie nadzemné i káblové vedenia, zriaďovať na nehnuteľnostiach podperné (závesné) body a kontrolné alebo iné zariadenia,
- b) vstupovať a vchádzať v nevyhnutne potrebnom rozsahu na nehnuteľnosť pri zriaďovaní a udržovaní dráhových vedení a ich zariadení,
- c) vstupovať a vchádzať v nevyhnutne potrebnom rozsahu na nehnuteľnosti pri odstraňovaní následkov nehôd (havárií) a odkladať tam na ten účel potrebné veci.

(2) Pri výkone týchto oprávnení je dráhový podnik povinný čo najviac šetriť nehnuteľnosti, poľnohospodárske a lesné pozemky, nerastné bohatstvo, ako i práva užívateľov. Po ukončení prác je dráhový podnik povinný pozemky rekultivovať, a ak došlo k poškodeniu objektov, uviesť tieto do pôvodného stavu.

(3) Pred vykonávaním prác uvedených v odseku 1 je dráhový podnik povinný včas oznámiť miestnemu národnému výboru miesto a čas plánovaných prác a pravdepodobný rozsah zásahu do práv užívateľov nehnuteľností; miestny národný výbor upovedomí o tom užívateľov dotknutých nehnuteľností.

(4) Dráhový podnik je povinný viesť evidenciu podzemných vedení a oznamovať stavebným úradom a organizáciám potrebné údaje.

§ 12 **(k § 16 zákona)**

Styk s vodami

(1) Zvádzať vodu do obvodu dráhy (do dráhových priekop a jám v susedstve dráhy alebo do dráhových objektov) možno len so súhlasom dráhového správneho orgánu.

(2) Pri styku vodných tokov a vodných diel s dráhou treba dbať na to, aby dráhové teleso nebolo podmáčané a aby odvádzaním vody dráhovými objektami nedochádzalo k rozrušovaniu muriva, ani k prehlbovaniu dna, ktoré by mohlo mať škodlivý vplyv na stabilitu opôr a pilierov. Hydrostatické (hydrologické) pomery v okolí dráhy sa nesmú meniť bez súhlasu dráhového správneho orgánu.

(3) Vodné a iné podobné diela s hladinou vody v úrovni alebo nad niveletou podvalu môžu sa zriaďovať v okolí dráhy len vtedy, ak bude zaistená bezpečnosť prevádzky dráhy. Vzdialenosť spodnej krajnej hrany úpätia hrádze vodných diel, usadzovacích nádrží a podobných objektov od hranice obvodu dráhy určí dráhový správny orgán podľa dôležitosti dráhového objektu a rozsahu vodného diela po dohode s vodohospodárskym orgánom.

Križovanie dráh s pozemnými komunikáciami

§ 13

(k § 17 zákona)

(1) Priecestia svojou úpravou musia vyhovovať potrebám dráhovej a cestnej prevádzky.

(2) Priecestné zabezpečovacie zariadenia musia včas upozorňovať, že sa k priecestiu blíži vlak alebo dráhové vozidlo, ktorému musí dať užívateľ pozemnej komunikácie prednosť v jazde.

(3) Zriadenie priecestia, jeho zabezpečenie, zmena zabezpečenia a zrušenie priecestia sa prerokúva ako stavba na dráhe.

(4) Takéto prerokovanie nie je potrebné pri priecestiach vnútri závodov, kde nemôžu zachádzať vozidlá nepatriace závodu a cez ktoré sa len posunuje, pri priecestiach v železničných staniách používaných cestujúcimi pri nástupe a výstupe z vlakov, dráhovými pracovníkmi a pre železničnú a poštovú manipuláciu.

(5) Okresný národný výbor za účasti dráhového podniku, správcu pozemnej komunikácie a orgánov Verejnej bezpečnosti vykoná raz za päť rokov obhliadku priecestia, zistí prípadné závady a preskúša, či sa podstatne nezmenili podmienky rozhodujúce pre spôsob zabezpečenia priecestia, určí alebo odporučí po dohode s dráhovým správnym orgánom opatrenia na odstránenie závad.

§ 14

(k § 17 zákona)

(1) Nové križovanie dráhy s pozemnou komunikáciou (priecestia, mosty nad dráhou, železničné mosty) zriaďuje pri výstavbe novej dráhy a pri preložke dráhy alebo jej časti dráhový podnik. Pri výstavbe, preložke a úprave pozemnej komunikácie zriaďuje nové križovanie dráhy s pozemnou komunikáciou stavebník pozemnej komunikácie.

(2) Prestavbu križovania dráhy s pozemnou komunikáciou zabezpečuje a robí stavebník pozemnej komunikácie, ak je prestavba odôvodnená nevyhovujúcimi smerovými pomermi v mieste križovania alebo tým, že železničný most má nevyhovujúcu podjazdovú výšku alebo šírku, príp. tým, že priecestie svojou šírkou, označením (zabezpečením) alebo most nad dráhou nevyhovujú požiadavkám cestnej premávky.

(3) Prestavbu križovania dráhy s pozemnou komunikáciou zabezpečuje a robí dráhový podnik, ak sa zmení spôsob dráhového zabezpečenia a tým aj spôsob zabezpečenia priecestia, ak nevyhovuje most nad dráhou železničnému priechodovému prierezu, príp. ak železničný most nevyhovuje požiadavkám železničnej prevádzky.

(4) Ak nevyhovuje križovanie obom komunikáciám a je preto prestavba zahrnutá v plánoch výstavby ciest i dráh, prispejú organizácie, ktoré prestavbu nezabezpečujú a nerobia, stavebníkovi zodpovedajúcim podielom nákladov, ktoré si prestavba vyžiada, ak robia ich podiely celkom aspoň 10 % nákladov.

(5) Nahradenie priecestia mimoúrovňovým križovaním zabezpečuje a vykonáva správca pozemnej komunikácie. Dráhový podnik zabezpečuje nahradenie priecestia mimoúrovňovým križovaním len vtedy, ak k tomu dochádza v súvislosti s prestavbou železničnej stanice, železničnej trate alebo v súvislosti so zmenou trakcie. Ustanovenie odseku 4 platí obdobne.

§ 15 **(k § 17 zákona)**

(1) Priecestia spravuje a udržiava dráhový podnik.

(2) Mosty (lávky) nad dráhou spravuje a udržiava správca pozemnej komunikácie.

(3) Železničné mosty spravuje a udržiava dráhový podnik. Pozemné komunikácie pod železničným mostom, vrátane odvodnenia spravuje, udržiava i osvetľuje správca pozemnej komunikácie, vodné toky pod železničným mostom spravuje a udržiava správca vodného toku.

Pôsobnosť štátnej správy

§ 16 **(k § 20 zákona)**

Štátny odborný dozor na dráhach

(1) Pri výkone štátneho odborného dozoru dráhový správny orgán sleduje:

- a) či je dráha vystavaná, udržiavaná a či sa prevádzka podľa pravidiel technickej prevádzky,
- b) či vyhovujú vlakové súpravy a dráhové priestory po stránke prevádzkovej (prepravnej), či zodpovedajú požiadavkám bezpečnosti požiarnej ochrany a hygieny, najmä či sú udržiavané v náležitej čistote a poriadku,
- c) či je pracovník zodpovedný za prevádzku dráhy odborne spôsobilý,
- d) či sú pracovníci zdravotne i odborne spôsobilí na výkon služby a či sú oboznámení s predpismi pre výkon služby a s predpismi o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci,
- e) či sa dodržiava cestovný poriadok a či sú cestujúci a prepravcovia s ním i s prepravnými podmienkami včas a určeným spôsobom oboznamovaní.
- f) či sú predpisy pre výkon služby v súlade s pravidlami technickej prevádzky a zaujíma k nim stanovisko,
- g) ako je usporiadaná prevádzka na dráhe a zaisťovaná bezpečnosť osôb a vecí a vykonáva odborné vyšetrovania príčin železničných nehôd na celoštátnych dráhach a vlečkách.
- h) či sa dráhové zabezpečovacie zariadenia zriaďujú a používajú účelne a hospodárne, či sú zabezpečené materiály potrebné na obnovu a údržbu týchto zariadení v primeranom rozsahu a druhu.

(2) Federálne ministerstvo dopravy dozerá na výkon štátneho odborného dozoru a štátneho odborného technického dozoru, ktorým poverilo orgány svojich podriadených organizácií. Príslušný ústredný orgán republiky dozerá na výkon štátneho odborného dozoru na mestských dráhach a dráhach osobitného určenia, ktorý vykonávajú národné výbory.

§ 18
(k § 21 zákona)

(1) Dráhový podnik je povinný poskytnúť vojenskej správe prostriedky a zariadenia podľa dojednania medzi Ministerstvom dopravy a Ministerstvom národnej obrany. Dojednanie musí upravovať tiež vzťahy medzi dráhovými a vojenskými orgánmi vo veciach dráh.

(2) Na zabezpečenie nevyhnutných potrieb vojenskej správy, civilnej obrany a národného hospodárstva za brannej pohotovosti štátu ustanoví Federálne ministerstvo dopravy už v mieri osobitnými opatreniami poradie prednostných krytí prepravných potrieb.

Výstavba dráh

§ 19
(k § 22 zákona)

(1) Pri výstavbe dráhy alebo pri výstavbe objektov v okolí dráhy, ktoré svojou prevádzkou zvýšia nároky na dopravu, je stavebník povinný predložiť prípravnú dokumentáciu na zaujatie stanoviska dráhovému správny orgánu. Dráhový správny orgán posúdi predloženú prípravnú dokumentáciu a do 30 dní ju vráti s pripomienkami.

(2) Inak platia pre vypracovanie, prerokúvanie a schvaľovanie prípravnej dokumentácie a projektovej dokumentácie pre výstavbu dráh predpisy o dokumentácii stavieb.

(3) Ak má dôjsť k zriadeniu alebo k zrušeniu stanice (zastávky) alebo k zmene jej výpravného oprávnenia, rozhodne o tom na návrh miestneho národného výboru alebo dráhového podniku dráhový správny orgán. Pred rozhodnutím o zriadení alebo zrušení nakladacej a vykladacej stanice vyžiada si dráhový správny orgán vyjadrenie okresného národného výboru. Spôsob prerokovania a bližšie podmienky pre určenie názvu stanice (zastávky) určia osobitné smernice.

§ 20
(k § 22 zákona)

Pri stavbách dráh sa pri výbere staveniska spravidla obmedzí podrobná prehliadka staveniska na úseky na zastavanom území a na území s hustou sieťou komunikácií a na úseky, kde sa dráhy stretávajú s vodami a vodnými dielami. Pri ostatných úsekoch stačí vyjadrenie príslušných orgánov štátnej správy a organizácií, záujmy ktorých môžu byť stavbou dotknuté.

§ 21
(k § 22 zákona)

(1) Pred začatím prípravných prác pre stavbu dráhy alebo stavbu na dráhe, prípadne ak nie sú potrebné pred začatím vlastných stavebných prác, je stavebník povinný požiadať dráhový správny orgán o vydanie stavebného povolenia. K žiadosti sa musí pripojiť trojmo schválená projektová dokumentácia.

(2) Pred vydaním stavebného povolenia prerokuje dráhový správny orgán predloženú žiadosť na miestnom vyšetrení. Dráhový správny orgán pozve účastníkov konania najmenej 7 dní pred konaním miestneho vyšetrenia písomne alebo prostredníctvom okresného národného výboru; čas a miesto vyšetrenia určí okresný národný výbor. Na pozvánke sa musí uviesť, kde možno nahliadnuť do dokumentácie navrhovanej stavby a že námietky možno uplatniť najneskoršie pri miestnom vyšetrení.

(3) V záujme komplexného prerokovania žiadosti o vydanie stavebného povolenia uskutočnia sa na návrh dráhového správneho orgánu spoločne i ďalšie konania predpísané inými predpismi a vykonávané inými orgánmi.

(4) Stavebné povolenie možno vydať i bez miestneho vyšetrenia, ak sa stavba nedotkne zastavaného územia, doterajších i plánovaných verejných komunikácií, vôd, vodných diel, územia, na ktorom sa ťažia nerasty alebo na ktorom sú určené mimodráhové ochranné pásma alebo iné ochranné zariadenia, ak nebude potrebné zabezpečenie proti nebezpečenstvu požiaru alebo opatrenie na ochranu mimodráhových elektrických vedení, alebo ak bude preukázaný súhlas orgánov, ktorým patrí obhajovať dotknuté verejné záujmy. Pri spojových stavbách, pokiaľ nepodliehajú stavebnému konaniu podľa zákona o stavebnom poriadku, stavebné povolenie nahrádza súhlas dráhového správneho orgánu s technickou dokumentáciou.

(5) Pri stavbe, ktorá je len sčasti v obvode dráhy a slúži pre účely dráhy, vydáva stavebné povolenie dráhový správny orgán so súhlasom stavebného úradu; ak táto stavba neslúži pre účely dráhy, vydáva stavebné povolenie stavebný úrad so súhlasom dráhového správneho orgánu.

§ 22

(k § 22 zákona)

(1) O priebehu rokovania a výsledku miestneho vyšetrenia spíše sa zápisnica. Ak sa súčasne s konaním o povolenie stavby uskutočnilo i konanie podľa iných predpisov, spíše sa spoločná zápisnica.

(2) Po uskutočnenom miestnom vyšetrení a podľa jeho výsledkov dráhový správny orgán rozhodne o námietkach účastníkov konania, ktoré boli počas konania podané a o ktorých sa nedosiahla dohoda.

(3) Len čo rozhodnutie o námietkach stane sa vykonateľným, vydá dráhový správny orgán po dohode s vojenskou správou stavebné povolenie. Stavebné povolenie sa môže vydať priamo pri miestnom vyšetrení, ak proti prerokúvanému návrhu neboli podané námietky a dal na to stavebný úrad súhlas.

(4) Stavebné povolenie stráca platnosť uplynutím dvoch rokov od jeho vydania, ak sa v tejto lehote nezačalo so stavebnými prácami. Dráhový správny orgán môže platnosť stavebného povolenia i inak obmedziť. Na žiadosť stavebníka, podanú najmenej 30 dní pred uplynutím lehoty, môže dráhový správny orgán predĺžiť platnosť stavebného povolenia.

§ 23

(k § 22 zákona)

Stavebné konanie sa neuskutočňuje a stavebné povolenie sa nevydáva o zmenách, ktoré súvisia s udržiavaním a úpravami dráhy alebo jej zariadenia, ak sa tým nemení povaha a rozsah dráhy alebo jej zariadenia, o zmenách a stavbách dráhových zariadení a vedení, ak nie sú tým dotknuté záujmy tretích osôb, o prispôbení šírky priestestia šírke pozemnej komunikácie, o dočasných opatreniach proti závejom a o iných drobných úpravách.

§ 23a

(k § 22 zákona)

Štátny stavebný dohľad

(1) Dráhový správny orgán pri výkone štátneho stavebného dohľadu je oprávnený sledovať od vydania stavebného povolenia (súhlasu) do rozhodnutia o uvedení dráhy do prevádzky (stavby na

dráhe do užívania), či sa pri stavbe dráhy a pri stavbe na dráhe dodržiavajú podmienky stavebného povolenia a stavebného dráhové bezpečnostné predpisy; svoje zistenia a výzvy na odstránenie závad a nedostatkov zapisuje dráhový správny orgán do stavebného denníka; zápis musí vždy obsahovať stručné dôvody a lehotu, do ktorej sa má urobiť náprava.

(2) Ak stavebník nedbá na zistenia a výzvy zapísané v stavebnom denníku a neurobí v danej lehote nápravu, alebo ak možno očakávať, že sa neposlúchne výzva dráhového správneho orgánu, vydá dráhový správny orgán rozhodnutie, v ktorom nariadi urobiť nápravu.

(3) Stavebník inej ako dráhovej stavby⁶⁾ je povinný ohlásiť dráhovému správnenému orgánu začatie stavby a stavebných prác najneskoršie 15 dní pred začatím.

(4) Organizácia, ktorá uskutočňuje takú stavbu alebo stavebné práce, je povinná mať na stavbe k dispozícii dokumentáciu týkajúcu sa uskutočňovania stavby. Táto organizácia zabezpečí, aby na stavbe bola umiestnená tabuľa s označením projektovej organizácie, zodpovedného projektanta, stavebnej organizácie, zodpovedného vedúceho stavby a stavebníka (príp. i pracovníka technického dozoru investora). Dráhový správny orgán môže pre drobné stavby pripustiť úľavy a odchýlky.

§ 24

Pri celoštátnych dráhach je obvod dráhy vymedzený zvislými plochami vedenými hranicami pozemkov v správe dráhového podniku, na ktorých sa rozkladá súvislá železničná sieť alebo ktoré slúžia dráhovej prevádzke, jej zabezpečeniu, údržbe a ochrane (dráhový pozemok). Pri vlečkách, mestských dráhach a dráhach osobitného určenia je obvod dráhy vymedzený zvislými plochami vedenými 3 m od osi koľaje (od nosného lana, od osi trolejového vedenia), najmenej však 1,5 m od stavieb dráhového telesa. Obvod dráhy vzniká najneskoršie pri vydaní stavebného povolenia.

§ 25

(k § 22 zákona)

Stavby na dráhe

Pre stavby na dráhe platia primerane ustanovenia o výstavbe dráh a uvádzaní dráh do prevádzky. Podľa povahy vecí možno jednotlivé konania zlúčiť a zjednodušiť.

Uvádzanie dráh do prevádzky (kolaudácia)

§ 26

(k § 23 zákona)

Dráhový správny orgán začne kolaudačné konanie na žiadosť stavebníka po odovzdaní a prevzatí stavby alebo jej časti. K žiadosti musí byť pripojená prehľadná zpráva o priebehu výstavby, vykonávací projekt opravený podľa skutočného vykonania prác, stavebné povolenie, prevádzková dokumentácia a doklady o organizačnom zabezpečení prevádzky a vybavenia dráhy predpísanými ochrannými zariadeniami, pomôckami a preddavkami materiálu. Ďalej musia byť pripojené najmä tieto doklady:

1. o komplexnom vyskúšaní stavby,
2. o prevádzkovej spôsobilosti zariadení podliehajúcich štátnemu odbornému technickému dozoru na dráhach,
3. o preskúšaní zabezpečenia okolia dráhy proti nebezpečenstvu požiaru pri dráhach s parnou prevádzkou,
4. o preskúšaní zabezpečenia okolia dráhy proti škodlivým účinkom elektrického prúdu pri dráhach s elektrickou prevádzkou a o preskúšaní opatrení na ochranu mimodráhových elektrických vedení,

5. o vykonaní podrobnej (prvej hlavnej) prehliadky mostov, prípadne i o vykonaní zafažkávacej skúšky železničných mostov, ako aj mostov nad dráhou,
6. o uskutočnení predbežnej technickej revízie zariadenia dráhy, preskúšanie ktorého by nebolo pre jeho zložitosť pri technicko-bezpečnostnej skúške (§ 31 ods. 1) vhodné.

§ 27

(k § 23 zákona)

(1) Zabezpečenie okolia dráhy proti nebezpečenstvu požiaru pri dráhach s parnou prevádzkou preskúšava na žiadosť stavebníka orgán požiarnej ochrany za súčinnosti so stavebným úradom; o výsledku preskúšania sa spíše zápisnica.

(2) K žiadosti sa musí pripojiť dokumentácia podľa skutočne vykonaného zabezpečenia; odchýlky od schválenej dokumentácie musia sa zvlášť vyznačiť a odôvodniť. Ďalej je treba pripojiť:

- a) zoznam stavieb a trvalých zariadení v priestore podľa § 7 ods. 2 s údajom mena a bydliska vlastníkov a s popisom vykonaných zabezpečení,
- b) priečne rezy a pôdorysy, v ktorých sú zakreslené zabezpečované objekty podľa skutočného vykonania,
- c) odôvodnenie prípadných odchýlok od pôvodne prerokovanej dokumentácie.

(3) Ak nebolo okolie dráhy zabezpečené proti nebezpečenstvu požiaru podľa schválenej dokumentácie a ak vykonanie nezaručuje potrebné zabezpečenie proti požiaru, orgán požiarnej ochrany uloží stavebníkovi odstrániť nedostatky, urobiť ďalšie potrebné opatrenia a určí na to lehotu.

(4) Po zistení, že stavby a trvalé zariadenia sú zabezpečené proti nebezpečenstvu požiaru, vydá orgán požiarnej ochrany stavebníkovi potvrdenie o výsledku preskúšania.

§ 28

(k § 23 zákona)

Zabezpečenie okolia dráhy proti škodlivým účinkom elektrického prúdu pri dráhach s elektrickou prevádzkou a opatrenia na ochranu mimodráhových elektrických vedení preskúšavajú na žiadosť stavebníka okresné národné výbory. Inak platí obdobne ustanovenie § 27.

§ 29

(k § 23 zákona)

(1) Podrobnú (prvú hlavnú) prehliadku železničných mostov a zafažkávaciú skúšku vykonáva Ministerstvo dopravy, prípadne ním poverený orgán. Podrobnú (prvú hlavnú) prehliadku mostov nad dráhou a zafažkávaciú skúšku vykonáva príslušný národný výbor. ')

(2) Smernice Ministerstva dopravy určia, pri ktorých mostoch je potrebné vykonávať zafažkávaciú skúšku, ako aj jej spôsob a rozsah.

(3) O výsledku podrobnej prehliadky mostov a o výsledku zafažkávacej skúšky sa spíše zápisnica.

§ 30

(k § 23 zákona)

(1) Predbežnou technickou revíziou sa preverujú a preskúšavajú zariadenia, preskúšanie ktorých by nebolo pre ich zložitosť pri technicko-bezpečnostnej skúške vhodné.

(2) Predbežnú technickú revíziu vykonávajú odborné orgány alebo ústavy na to určené. Pri celoštátnych dráhach a vlečkách sú to odborné orgány Česko-slovenských štátnych dráh.

(3) O vykonaní predbežnej technickej revízie sa spíše zápisnica, v ktorej sa vytknú odchýlky od schválenej dokumentácie, nedostatky stavby a určí sa lehota na ich odstránenie.

§ 31

(k § 23 zákona)

(1) Dráhový správny orgán preskúša žiadosť o povolenie na začatie prevádzky (§ 26) i pripojené doklady. Ak zistí závady, vráti žiadosť s dokladmi na doplnenie. Ak nezistí závady alebo keď zistené závady boli odstránené, vykoná technicko-bezpečnostnú skúšku. Touto skúškou sa zisťuje, že stavba a jej zariadenia vyhovujú všetkým technickým podmienkam a zaručujú bezpečnosť a plynulosť prevádzky; pri železničných tratiach vykoná sa skúšobná jazda hnacím vozidlom najväčšou dovolenou traťovou rýchlosťou obidvoma smermi.

(2) Dráhový správny orgán prizve na technicko-bezpečnostnú skúšku stavebníka a zástupcov orgánov, ktorým patrí zabezpečovať všeobecné záujmy.

(3) O výsledku kolaudačného konania dráhový správny orgán spíše zápisnicu.

§ 32

(k § 23 zákona)

(1) Ak sú splnené všetky podmienky na začatie prevádzky, vydá dráhový správny orgán povolenie na začatie prevádzky (užívacie povolenie); povolenie na začatie prevádzky zahrnie do zápisnice o kolaudačnom konaní alebo ho vydá najneskoršie do 15 dní od skončenia kolaudačného konania.

(2) Kde je to určené technickými normami, technickými preberacími podmienkami, prípadne inými predpismi a smernicami, alebo ak to určí v jednotlivých prípadoch Ministerstvo dopravy, vydá dráhový správny orgán povolenie na začatie prevádzky, v ktorom určí povinnosť uskutočniť skúšobnú prevádzku a jej podmienky. Skúšobná prevádzka slúži predovšetkým na overenie bezvadnej funkcie dokončenej stavby alebo jej časti. Účelom skúšobnej prevádzky je:

- a) dosiahnuť trvalú a hospodárnu prevádzku v rozsahu predvídanom projektom,
- b) oboznámiť prevádzkových zamestnancov so všetkým zariadením a zabezpečiť spoľahlivú obsluhu týchto zariadení,
- c) zistiť a odstrániť vady a nedostatky, ktoré by bránili plynulej, bezpečnej a hospodárnej prevádzke.

(3) Ak bolo v skúšobnej prevádzke zistené, že stavba alebo jej časť je pripravená technicky a organizačne na obstarávanie bezpečnej, hospodárnej a plynulej prevádzky, dá dráhový správny orgán súhlas na začatie trvalej prevádzky. Pred udelením súhlasu musí sa najmä zabezpečiť prevádzková spoľahlivosť pre plný projektovaný výkon za normálnych podmienok, vyhodnotiť skúšobná prevádzka, odstrániť zistené vady a nedostatky a vytvoriť všetky podmienky pre začatie trvalej prevádzky (zaškolenie zamestnancov, vydanie predpisov pre výkon služby).

§ 33

(k § 23 zákona)

Súhlas na začatie pomocnej prevádzky na dráhe počas stavby dá dráhový správny orgán, ak sa preukáže predbežnou technickou revíziou, že bezpečnosť pomocnej dopravy je na dráhe zabezpečená.

§ 34
(k § 25 zákona)

Pred rozhodnutím o zrušení dráhy prerokuje dráhový správny orgán s príslušnými národnými výbormi, či zrušenie dráhy je v súlade s plánom rozvoja príslušnej oblasti.

§ 35
(k § 25 zákona)

(1) Pred vydaním rozhodnutia o odstránení zrušenej dráhy uskutoční sa podľa povahy veci miestne vyšetrenie podľa ustanovení o výstavbe dráh. Konanie o odstránení zrušenej dráhy sa spojí, pokiaľ to rozsah veci nevyklučuje, s konaním o zrušenie dráhy.

(2) V rozhodnutí o odstránení dráhy okresný národný výbor určí, aké úpravy a v akej lehote sa majú vykonať, a rozhodne, komu pripadne správa objektov, ktoré nebudú odstránené.

Dráhové vozidlá

§ 36
(k § 26 zákona)

(1) Za podstatné zmeny dráhového vozidla sa pokladajú tie, ktoré menia niektorú súčasť alebo parameter vozidla tak, že sa stáva vozidlom iného charakteru. Je to zmena druhu a typu hnacieho motora, zmena prevodu na hnacie nápravy, zmena výkonu hnacieho motora o $\pm 5\%$, zmena najväčšej dovolenej rýchlosti, rozchodu a rázvoru, počet náprav, zmena obrysu vozidla a brzdového zariadenia. Taktiež sa pokladá za podstatnú zmenu schémy elektrických zariadení.

(2) Zoznam zvláštnych dráhových mechanizačných zariadení vyhlási Ministerstvo dopravy.

§ 37
(k § 27 zákona)

(1) Skúškou sa preukazuje, že vozidlo alebo zvláštne dráhové mechanizačné zariadenie bolo vyrobené podľa schválených technických podmienok pre ich konštrukciu a výrobu, a pokiaľ ide o vozidlo, že tiež vyhovuje požiadavkám bezpečného chodu i pri dosiahnutí najvyššej dovolenej rýchlosti.

(2) Podrobnosti o spôsobe vykonávania skúšky a o dobe skúšobnej prevádzky (vrátane zábehu) vozidla určia smernice Ministerstva dopravy.

(3) Hnacie vozidlá s menším výkonom ako 50 koní a s menšou dovolenou rýchlosťou ako 30 km/hod. sa nemusia skúšať.

§ 38

Táto vyhláška nadobúda účinnosť 1. aprílom 1964.

Minister:

Indra v. r.

*) Zákon č. 135/1961 Zb.

- 1) Smernice Ministerstva financií o zabezpečení a správe zaisteného majetku a dočasnej správe a realizácii majetku nadobudnutého štátom, uverejnené v č. 4/1966 Finančného spravodajcu pod por. č. 9.
- 2) Podrobnú úpravu pre Československé štátne dráhy ustanovuje predpis pre výkon služby k 12 Nájdené veci.
- 3) Útvary ozbrojenej ochrany, skupiny pátracej služby a oblastné veliteľstvá zboru sú súčasťou účelovej výkonnej jednotky Východnej dráhy so sídlom v Bratislave, Strednej dráhy so sídlom v Olomouci, Severozápadnej dráhy so sídlom v Prahe a Juhozápadnej dráhy so sídlom v Plzni.
- 4) Ústredné veliteľstvo zboru je súčasťou osobitného odboru Federálneho ministerstva dopravy.
- 5) Smernice Ministerstva vnútra ČSR č. 11/1972 Ú. v. ČSR o ochrane úrody pred požiarmi [časť III bod 1 písm. a)] a smernice Ministerstva vnútra SSR č. 2/1974 Ú. v. SSR o ochrane úrody pred požiarmi [§ 3 ods. 9 písm. a)].
- 6) Dráhovou stavbou je stavba, ktorej stavebníkom je dráhový podnik.

